

“แหล่งน้ำคือหัวใจ ของการพัฒนาโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ”

โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองโคกสะแบงพร้อมระบบกระจายน้ำ
ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

บ้านกำแพง ตำบลกำแพง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
หน่วยงาน สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 4

ประเภทโครงการ

- 01 นโยบาย / แผนแม่บท - แผนปฏิบัติการ / กำหนดหลักเกณฑ์ - มาตรการ
- 02 พัฒนาแหล่งน้ำ

- 03 อนุรักษ์ ฟื้นฟู แหล่งน้ำสาธารณะ
- 04 การมีส่วนร่วมและ การใช้ประโยชน์
- 05 การพยากรณ์ เตือนภัย

ความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ / แผนแม่บท 20 ปี

01

พ.ศ. 2548

- สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้เสด็จเยี่ยมเยียนสมาชิก กลุ่มทอผ้าไหมบ้านกำพี้ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ ที่จะให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ตามพระราชดำริขึ้นในพื้นที่บ้านกำพี้ และบริเวณใกล้เคียง

05

พ.ศ. 2562

- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองโคกสะแบง พร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ดำเนินการแล้วเสร็จ กรมทรัพยากรน้ำได้ส่งมอบโครงการฯ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บริหารจัดการต่อไป

04

พ.ศ. 2561

- ประชาชนในพื้นที่ได้รับขอให้กรมทรัพยากรน้ำทำการปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณความจุน้ำ พร้อมก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อเป็นแหล่งน้ำสนับสนุนในโครงการฯ

02

พ.ศ. 2549

- เริ่มดำเนินโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ โดยกรมทรัพยากรน้ำได้รับมอบหมายให้ปรับปรุงและฟื้นฟูหนองโคกสะแบง ซึ่งเป็นแหล่งน้ำเดิมในพื้นที่โคกสะแบงที่มีความตื้นเขิน พร้อมเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำให้โครงการฯ

03

พ.ศ. 2550

- โครงการปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งน้ำแล้วเสร็จ ทำให้หนองโคกสะแบงกลายเป็นแหล่งน้ำหลักภายในโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านกำพี้

แนวคิดในการแก้ไขปัญหา

กรมทรัพยากรน้ำ ลงพื้นที่สำรวจ ออกแบบและดำเนินโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟูหนองโคกสะแบง พร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ จากภารกิจของจากเกษตรกรในโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ เนื่องจากแหล่งน้ำมีสภาพตื้นเขิน ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของประชาชน โดยมีผู้นำชุมชน ผู้จัดการและเกษตรกรโครงการฯ ร่วมวางแผนและให้ข้อเสนอแนะตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการฯ เพื่อให้การพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและระบบกระจายน้ำมีประสิทธิภาพสูงสุด

คุณปริยาพัตร ทองสุก ผจก.ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านกำพี้ กล่าวถึงความสำคัญของน้ำว่า “การที่จะทำการเกษตรได้ ปัจจัยสำคัญคือเรื่องของน้ำเป็นหลัก ถ้าปลูกผักมีดินดี แต่ขาดน้ำ พืชก็ขาดการเจริญเติบโต”

คุณปริยาพัตร ทองสุก
ผจก.ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ

การเปลี่ยนแปลง

อดีต

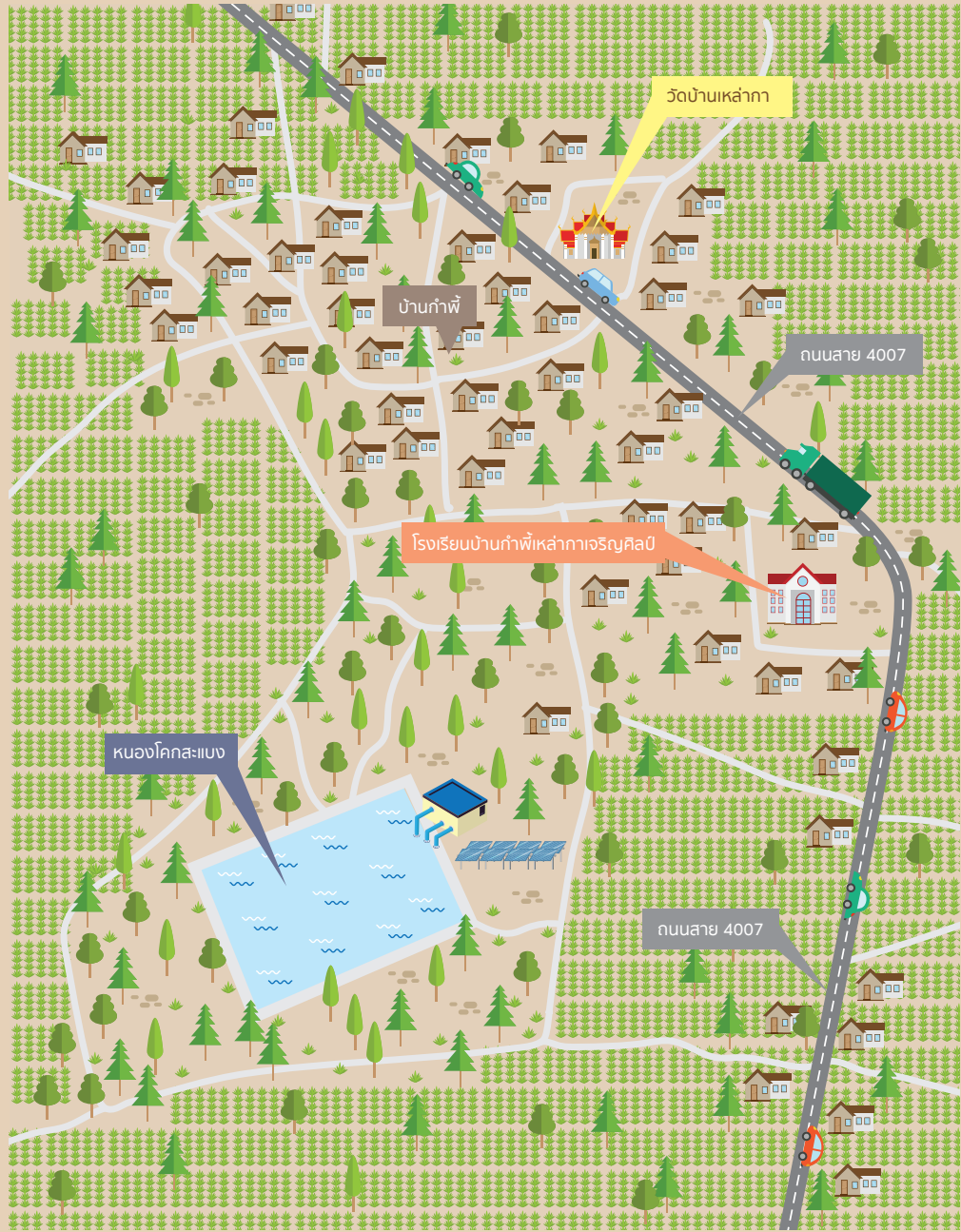

ปัจจุบัน

โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองโคกสะแบงพร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์
ที่ตั้ง : บ้านกำพี้ ต.กำพี้ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
ประเภท : ใช้พื้นที่ป่าโคกสะแบง ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 157 ไร่ 2 งาน เป็นพื้นที่จัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ใช้น้ำจากหนองโคกสะแบง เนื้อที่ประมาณ 21.49 ไร่ เป็นแหล่งน้ำสนับสนุนในโครงการฯ พื้นที่เกษตรกรได้รับประโยชน์ 157 ไร่

แผนที่โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองโคกสะแบงพร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

ปัจจัยความสำเร็จ

- ความเข้มแข็งของผู้นำและคณะกรรมการโครงการ ผู้นำที่มีความเข้มแข็ง ทุ่มเทในการบริหารจัดการและมีจิตสาธารณะที่พร้อมจะส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร และสามารถประสานงานกับภาครัฐและเอกชนได้เป็นอย่างดี รวมถึงคณะกรรมการที่ร่วมผลักดันโครงการให้สำเร็จลุล่วง
- จัดการปัญหาได้ตรงเป้าหมาย จากการศึกษาที่กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ซึ่งเป็นผู้ที่ทราบสภาพปัญหาในพื้นที่เป็นอย่างดี ต่างให้ข้อมูลและคำชี้แนะที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา ช่วยให้หน่วยงานที่เข้ามาจัดการปัญหาดำเนินการได้รวดเร็วและตรงวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง
- สมาชิกกลุ่มรับรู้ เข้าใจและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา จากการประชุม อบรมและศึกษาดูงานของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำของโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกกลุ่มรับรู้

และตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรน้ำ และพร้อมที่จะร่วมกันดูแลรักษาแหล่งน้ำอย่างยั่งยืนต่อไป

ความสำเร็จ

- ประชาชนได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำมากกว่า 124 ครัวเรือน เพื่ออุปโภค บริโภคและทำการเกษตร
- สนับสนุนการดำเนินงานของโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ หลายกิจกรรม อาทิ กิจกรรมพัฒนา อนุรักษ์ดินและน้ำ กิจกรรมปศุสัตว์ กิจกรรมผลิตและจำหน่ายพืชผัก กิจกรรมหม่อนไหม และกิจกรรมประมง
- โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ เป็นแหล่งจ้างงานให้คนในชุมชนมีงานทำ มีรายได้ รวมถึงเป็นแหล่งศึกษาดูงานและฝึกอบรมให้กับหน่วยงานที่สนใจ อีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น เศรษฐกิจของชุมชนเกิดการเติบโต